

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, združenje za izobraževanje in družbeno vključenost
Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani
Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana
Tel: 01 433 20 90
E-pošta: univerza3@siol.net, spletna stran: www.utzo.si

Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Vabljeni k vpisu na Univerzo za tretje življenjsko obdobje:

28. avgust – 28. september 2017

Vpis v študijsko leto 2017/2018 bo potekal od 28. avgusta dalje, praviloma do 28. septembra oziroma do zapolnitve prostih mest v študijskih skupinah.

Vpišete se osebno na sedežu Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO), Poljanska cesta 6, vsako delovno dopoldne med 9.00 in 12.00 uro, izjemoma tudi popoldne do 16.00 ure. Vpis po spletu zaradi narave delovanja UTŽO ni mogoč.

Študijsko leto se začne v tednu od ponedeljka, 2. oktobra dalje in traja do konca meseca maja 2018. Izobraževalna srečanja študijske skupine potekajo enkrat na teden po dve ali tri pedagoške ure skupaj.

V nadaljevanju predstavljamo izbrane izobraževalne programe in vas vabimo k vpisu. V predstavitvi niso navedeni vsi izobraževalni programi UTŽO Ljubljana (le-teh je skupno preko 50). Več informacij o posameznih programih prejmete osebno na sedežu UTŽO na Poljanski cesti 6 v dopoldanskem času.

Spoznavanje glasbene umetnosti

Mentor: asist. Peter Grum

Urnik: sreda, 14.30 do 16.00, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 13

V programu poglobljamo poznavanje in razumevanje klasične glasbe, spoznavamo razvoj glasbenih oblik in zvrsti ter značilnosti posameznih glasbenih obdobj in skladateljskih opusov, razvijamo zmožnosti analitičnega poslušanja glasbe, predvsem pa doživljamo veselje in izpolnitev (čutno, čustveno, kognitivno, duhovno) ob poslušanju mojstrovin klasične glasbe. V letošnjem študijskem letu se bomo posvetili glasbeni umetnosti renesanse (15. in 16. stol.): nastanek renesančnega glasbenega jezika, okolje in značilnosti renesančne glasbe, burgundska šola, generacije franko-flamskih skladateljev, oblike duhovne in posvetne vokalne glasbe, rimska šola, beneška šola, nacionalne posebnosti, skladatelji in njihovi opusi (Dufay, Binchois, Ockeghem, Desprez, La Rue, Lasso, Palestrina, Victoria, Gallus, Willaert, Gabrieli, Monteverdi, Gesualdo ... , francoski, angleški in nemški skladatelji), instrumentalna glasba. Spoznavali bomo portrete in opuse posameznih skladateljev, uglasbitve značilnih besedil in vsebin skozi stoletja (npr. Te Deum, pomlad, Orfej ...), pregled razvoja glasbil in z njimi povezanega repertoarja ter pridobili podrobnejši vpogled v posamezna značilna glasbena dela kasnejših obdobj (izbrana opera, oratorij, balet, simfonija, koncert ...).

Slovenski impresionizem

Mentorica: doc. dr. Rajka Bračun Sova

Urnik: ponedeljek, 8.45 do 15, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 13
in torek, 13.30 do 15.00, Poljanska 6, dvorana

V letošnjem študijskem letu bomo spoznavali slovenski impresionizem kot začetek slovenske moderne umetnosti. Vsebine: Francoski impresionizem (krajina) in nemški impresionizem (figuralika). Rihard Jakopič, Matija Jama, Ivan Grohar, Matej Sternen ter drugi sopotniki in sopotnice. Slikanje na prostem, kmečka in meščanska motivika, vloga fotografije, slikarska tehnika. Umetnostni sistem - razstave impresionistov, likovna kritika, negativna in pozitivna recepcija njihove umetnosti. Slovenski impresionizem in oblikovanje slovenske nacionalne identitete.

Renesansa na Slovenskem

Mentorica: doc. dr. Rajka Bračun Sova

Urnik: sreda, 10.00 do 10.45 in sreda, 11.00 do 11.45 (ter drugi termini), MOL, Tabor, Rozmanova 12

Slovenija se ponaša z bogato slikarsko, kiparsko, arhitekturno in drugo umetnostno dediščino, zato smo v okviru umetnostne zgodovine razvili poseben program, ki ga namenjamo spoznavanju in razumevanju umetnosti na Slovenskem ter razvijanju pozitivnega odnosa do naše umetnostne dediščine. Letos bomo poglobljeno obravnavali renesanso na Slovenskem: Humanistični dvor Krištofa Ravbarja s kiparjem Ožbaltom Kittlom, arhitektura v obdobju renesanse (turški vpadi - gradovi, mestne palače, cerkve), vloga in pomen Primoža Trubarja, protestantizem in slikarstvo z zametki protestantskih vsebin (npr. Lutrovska klet), italijanska renesansa v Istri. Teoretično spoznavanje umetnosti povezujemo s študijskimi ogledi v Narodnem muzeju Slovenije in Narodni galeriji ter z ekskurzijo po Sloveniji.

Umetnostna zgodovina: rojstvo baroka in avantgardna gibanja

Mentor: Matic Šavli

Urniki: ponedeljek, 16.15 do 17.45, Poljanska 6, dvorana

Študijsko leto bomo začeli s preučevanjem rimskega baroka, ki mu bo sledil vpogled v francosko umetnost v obdobju absolutističnih vladarjev in revolucije leta 1789. Obravnavali bomo vlogo umetnika v družbi, ki je bila deležna monumentalnih sprememb s prihodom mehanizirane industrije in porastom prebivalstva. V 19. stoletju tako umetnost izgubi svojo tradicionalno vlogo v družbi, umetnostne akademije počasi izgubijo svoj primat s pojavom novih umetniških gibanj (impresionizem, simbolizem ...).

Poleg obravnave klasičnega pregleda zgodovine umetnosti bomo našo pozornost namenili tudi nekaterim avantgardnim gibanjem 20. stoletja, zgodovini ruske umetnosti in aktualnemu dogajanju v svetu umetnosti. Izobraževalna srečanja v predavalnici bomo dopolnili z obiski razstav in zaokrožili z zaključnim študijskim izletom.

Likovna umetnost 19. stoletja v evropskem prostoru

Mentorica: mag. Ana Kocjančič

Urniki: torek, 14.30 do 16.00, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 4

Na izobraževalnih srečanjih bomo spoznavali evropsko likovno umetnost 19. stoletja. Poglobili se bomo v stile neoklasicizma, realizma, romantike, impresionizma, simbolizma in postimpresionizma. Obravnavali bomo posamezne avtorje kot so Delacroix, Ingres, Constable, Turner, Manet, Monet, Morau, Munch Posvetili se bomo slovenski likovni umetnosti od renesanse do 20. stoletja. Ker gre za obsežno obdobje, bomo program nadaljevali tudi naslednje študijsko leto. Izobraževalne dejavnosti bomo povezali s študijskimi obiski aktualnih razstav v galerijah doma in na tujem ter študijskimi izleti po Sloveniji in v tujino.

Umetnostna dediščina Balkana

Mentorica: Doc. dr. Rajka Bračun Sova

Urniki: petek, 10.00 do 11.30, MOL, Tabor, Rozmanova 12

Balkan združuje bogato umetnostno dediščino na stičišču pravoslavnega, katoliškega in islamskega sveta. V letošnjem študijskem letu bomo spoznavali bizantinske freske in ikone v Makedoniji (Ohrid, Nerezi, Kurbinovo, Staro Nagoričino), srednjeveško umetnost v celinski in primorski Srbiji ter Bolgariji (samostanska arhitektura in poslikave), ločitev vzhodne in zahodne Cerkve - ikonografija krščanskega Vzhoda in ikonografija krščanskega Zahoda, romaniko in gotiko na Hrvaškem (Zadar, Šibenik, Trogir, Split, Dubrovnik, Hvar, Korčula), začetke renesanse v Dalmaciji z Jurajem Dalmatincem, vlogo in naloge drugih domačih mojstrov in v Dalmaciji delujočih italijanskih mojstrov - arhitektov, kiparjev, slikarjev.

Nizozemska umetnost. Uvod v barok

Mentorica: Lea Rigler

Urniki: ponedeljek, 10.45 do 12.15, Poljanska 6, predavalnica 4

V programu obravnavamo zgodovino likovne umetnosti na Nizozemskem. Po uvodnem pregledu nizozemskega slikarstva bomo naredili uvod v baročno umetnost – poglobili se bomo v družbene, politične, ekonomske in verske razmere obdobja 17. in 18. stoletja ter vanj umestili pregled umetnosti.

Simbolika v likovni umetnosti

Mentorica: Ana Krevelj

Urniki: torek, 10.45 do 12.15, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 4

V programu se osredotočamo na bogato simboliko živali in rastlin ter posameznih predmetov skozi zgodovino umetnosti od pradavnine do danes. Tako spoznavamo raznolike motive v likovni umetnosti od njihovega nastanka, faz vizualne preobrazbe in sprememb pomenov vse do pojavljanja in razumevanja v današnjem času.

Preučevali bomo tudi manj znane motive v likovni umetnosti, s katerimi se srečujemo v naši okolici (v cerkvi, mestu), v galeriji (ogled umetniških del) ali v življenju (knjige, televizija, internet). Snov bomo razširili z mitološkimi vsebinami (prepoznavanje motivov skozi zgodovino ter njihova transformacija – npr. antični bogovi v antiki, renesansi in klasicizmu, egipčanska mitologija, orientalske vsebine v zahodnoevropski umetnosti ...).

Ikonografija

Mentor: Miloš Mahorčič

Urniki: četrtek, 11.30 do 12.15, MOL, Tabor, Rozmanova 12

Poudarek prvega dela programa spoznavanja ikonografije bo na motivih, vezanih na Marijo in svetnike. V drugi polovici študijskega leta pa bomo začeli obravnavati motive iz antične mitologije, svetovne literature (Homer, Dante, Ariosto ...) in zgodovine. Obravnavali bomo predvsem motive, ki jih študenti lahko vidijo v muzejih, galerijah in cerkvah v svoji okolici. Udeleženci programa se usposobijo za prepoznavanje in razumevanje ikonografskih motivov in vsebine likovnih del, ki jih srečujejo na samostojnih obiskih kulturnozgodovinskih spomenikov.

Umetnostna zgodovina – drugi programi

Različni programi, različni mentorji, različni termini

Zgodovina Slovencev: srednji vek

Mentor: Dr. Boštjan Plut

Urn timer: torek, 10.45 do 12.15, Poljanska 6, dvorana

Večletni program obravnava zgoščen tok zgodovine od najstarejših obdobij do današnjega časa v slovenskem prostoru. To študijsko leto bomo obravnavali prihod Slovanov in krščanstva na današnje slovensko ozemlje, postopno uvajanje fevdalizma, vzpon in padec Karantanije, obdobje Karla Velikega, Sveto nemško cesarstvo, prihod Habsburžanov in Benečanov. Pozornost bomo posvetili glavnim virom in dokumentov za zgodnjesrednjeveško zgodovino (Konverzija, Rižanski placit, Brižinski spomeniki) ter kasneje tudi virom drugih avtorjev, mestnim statutom ipd. Poleg politične zgodovine bomo obravnavali teme kot so vsakdanje življenje, vera, materialna kultura, ustno izročilo ... Spoznavali bomo življenje vseh slojev in stanov, ne zgolj najbogatejših in najmočnejših. Dogajanje v naših krajih povezujemo s širšim dogajanjem, da bi bolje razumeli umeščenost našega prostora v evropski prostor. Pri spoznavanju zgodovine slovenskega prostora upoštevamo najnovejša naravoslovno-humanistična spoznanja, ki pomembno dopolnjujejo naše znanje o preteklosti (genetika, vpliv klime itd.).

Zgodovina in civilizacije Bližnjega vzhoda

Mentor: Dr. Boštjan Plut

Urn timer: sredi, 16.20 do 17.50, Poljanska 6, dvorana

V programu bomo obravnavali Bližnji vzhod v obdobju Rima in Perzije ter njuno hitro in nepričakovano izgubo vpliva na Bližnjem vzhodu zaradi vzpona islama. Letošnja osrednja tema programa bo politični vzpon islama in preučevanje njegovih učinkov na kulturo in znanost. Iskali bomo vzroke za uspehe in za razcepe islama (šiiti, suniti) ter spoznavali korenine današnjega Bližnjega vzhoda.

Svetovna zgodovina: Zaton osmanskega imperija. Evropski srednji vek

Mentorica: Ana Jevšev ar

Urn timer: četrtek, 10.30 do 12.00, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 4

V prvem delu programa bomo nadaljevali bomo s pregledom zgodovine osmanskega imperija. Obravnavali bomo: zaton osmanskega cesarstva, veliki janičarski upori, obdobje vladavine žensk - haremska politika, poraz pred Dunajem leta 1683 in njegove posledice. Obdobje tulipanov. Reforme vojske. Prva ustava leta 1876. Berlinski kongres. Osmanska država bankrotira, panturkizem, propad osmanskega sultanata in začetek nove Turčije.

Drugi del programa bomo namenili spoznavanju evropske srednjeveške zgodovine: Razpad rimskega imperija. Kaj je Evropa in kdaj je država ali narod evropski? Samostani in njihov izjemen prispevek. Italijanske samostojne mestne države. Zgodovina evropskega prava. Center Evrope se pomakne iz Sredozemlja na severozahod Evrope. Prve univerze. Kaj je bolj evropsko - trgovina ali izobraževanje? Suženstvo - značilnosti, razvoj. Povezovanje in ločevanje Cerkev in države. Narod, nacija, država.

Kitajska nekoč in danes

Mentorica: Saša Chen

Urnik: ponedeljek, 9.00 do 10.30, Poljanska 6, predavalnica 4

V programu spoznavamo kitajsko zgodovino, kitajsko družbo in njeno kulturo, tradicionalni in sodobni načina življenja Kitajcev. Spoznavamo kitajske prestolnice nekoč in danes, slavne ženske like na Kitajskem, kitajsko arhitekturo, značilnosti kitajske kuhinje, kitajsko ljudsko umetnost, kaligrafijo in slikarstvo. Program prepletamo z ogledi delavnic in razstav na Konfucijevem inštitutu v Ljubljani, z ogledi in analizo kitajskih filmov, dokumentarnih filmov o Kitajski in obisk kitajskih likovnih razstav, kitajskih restavracij ipd.

Zgodovina (slovenska, evropska, svetovna) – drugi programi

Različni programi, različni mentorji, različni termini

Tradicionalna ljudstva sveta

Mentor: dr. Boštjan Plut

Urnik: četrtek, 12.30 do 14.00, Poljanska 6, dvorana

Letos bomo pozornost posvetili ljudstvom osrednje in južne Azije ter Daljnemu vzhodu. Podali se bomo tudi na brezkončni Pacifik in si ogledali življenje Polinezijcev. Poglobili se bomo v posebnosti njihove bivalne kulture, prehranjevalnih navad, različnih običajev in spoznavali tudi široka duhovna obzorja obravnavanih ljudstev. Ozrli se bomo v sfero njihovega umetniškega ustvarjanja (jamske poslikave, ritualne maske, oblačila ipd.), izražanja skozi ples in glasbo ter odstirali različne oblike verskih vzorcev (animizem, totemizem, politeizem itd.). Da bi bolje razumeli način življenja ljudstev, bomo spoznali njihovo zgodovino in okolje, v katerem živijo. Oboje je ključno za razumevanje njihovih današnjih tradicij in običajev. Na žalost se bomo večkrat srečali tudi s predsodki, rasizmom in posledicami kolonializma ter podobnimi zablodami, ki so zagrenile življenje številnim ljudstvom sveta. Ogledali si bomo tudi kratke dokumentarne filme, ki nam pričarajo barve, zvoke in obraze ljudi, ki živijo na nekoliko drugačen način.

Svetovne religije in verstva

Mentor: dr. Boštjan Plut

Urnik: ponedeljek, 9.00 do 10.30, MOL, Tabor, Rozmanova 12

Namen programa je spoznati pretekla in sodobna verstva in religije, obstoječe vire za posamične religije, pomembne snovalce posamične religije, poglede na stvarjenje sveta. Poglobili se bomo v verske vsebine in prakse (obredi in rituali), ikonografijo in pogled na onostranstvo. V tem študijskem letu se bomo posvetili velikim verskim tradicijam, predvsem monoteističnim. Tako bomo spremljali idejo enega boga od reform Ehnatona do današnjih dni. Obravnavali bomo zgodovino judovstva, krščanstva in islama; torej tistih religij, katerih pripadniki predstavljajo večino današnjih vernikov. Obenem pa bomo spoznavali tudi razvoj budizma, hinduizma in daoizma kot tudi šintoizem ter azteško in majevsko religijo.

Japonski jezik in kultura

Mentorica: Ana Zupančič

Urn timer: sredo, 16.30 do 18.00, Poljanska 6, predavalnica 4

Program posvečamo spoznavanju in preučevanju različnih tem iz japonske zgodovine, kulture in sodobne družbe s poudarkom na učenju osnov japonskega jezika. Spoznavali bomo zgodovinska obdobja (od prazgodovinskega obdobja Jomon do obdobja Heisei danes), razvoj japonskega jezika in pisave, osnove kaligrafije, japonsko literaturo (od prve pesniške zbirke Man'yōshū do Harukija Murakamija), tradicionalno kulturo (japonski rituali: čajni obred, ikebana, samurajski kodeks *bushido*, poslovni svet ipd.), japonsko religijo (šintoizem, budizem, ljudske religije in nova religijska gibanja), sodobno japonsko kulturo (anime, manga), glasbo in kulinariko. Naučili se bomo brati in pisati zlogovni pisavi *hiragana* in *katakana*; spoznali bomo osnove zapisovanja japonskih pismenk in uporabo osnovnih komunikacijskih vzorcev v japonščini.

Svet okoli nas: aktualne novosti doma in po svetu

Mentor: dr. Damir Josipovič

Urn timer: sredo, 14.30 do 16.00, Poljanska 6, dvorana

Program namenjam o podrobnjšemu razumevanju, preučevanju in analiziranju aktualnih dogajanj na lokalni, regionalni, nacionalni in globalni ravni, ki posredno ali neposredno zaznamujejo naš vsakdan. Poglobljeno razumevanje vzrokov in zakonitosti dogajanj je temelj za razvijanje kritičnega vrednotenja aktualnih dogajanj doma in po svetu. Posebej bomo spremljali aktualne dogodke na lokalni ravni ter si odgovarjali na vprašanja, kakšno mesto si želimo, kaj nas v mestu moti in kaj pogrešamo. Poleg same Ljubljane in njene okolice se bomo ukvarjali s primerjavami med Ljubljano in podobnimi mesti v Evropi. Še posebej nas bo zanimala urbana ureditev mesta. Pri tem si bomo pomagali z arhivskimi in dokumentarnimi viri o celovitih poskusih urbanističnega urejanja Ljubljane.

Geografija Slovenije in sosednjih pokrajin

Mentor: prof. dr. Jurij Kunaver

Urn timer: petek, 9.00 do 10.30 in petek, 11.00 do 12.30

V programu poglobljamo in širimo znanje iz geografije, naravoslovja in zgodovine Slovenije in njenih pokrajin ter zamejskih slovenskih pokrajin v kontekstu širšega in najširšega geografskega prostora. Obravnavali bomo 1. svetovno vojno na ozemlju Slovenije in izven nje v luči vloge geografskih dejavnikov, zlasti reliefa. Sledili bodo vsebinski sklopi: Planinsko gospodarstvo na ozemlju Slovenije nekoč in danes. Pomen in vloga planinskega gospodarstva v svetu v primerjavi s stanjem v Sloveniji. Primerjava predalpskega sveta Slovenije z onim v Furlanski nižini. Obravnavanje posameznih slovenskih in sosednjih zamejskih pokrajin v okviru terenskega izobraževanja (srednja in zgornja Dravska dolina, Hrvaško Zagorje, Žumberak, spodnje hrvaško Pokolpje s Siskom itd.). Beneška Slovenija. Geopark Karavanke, tostran in onstran meje.

Trgi, ulice in stavbe okrog nas

Mentorica: Meta Kutin

Urnik: četrtek, 15.00 do 16.30, Poljanska 6, predavalnica 2

Sprehajamo se po našem mestu, pogosto z zastrtimi očmi. Morda ne zaznamo ulic, trgov, stavb, mestnih prostorov in morda ne vemo, kako brati njihovo lepoto. Morda o trgih, ulicah, stavbah, mostovih nimamo dovolj znanja, da bi njihovo zanimivo in hkrati tudi svojo zgodbo lahko povedali sebi in drugim. V programu bomo preučevali različne arhitekturne in urbanistični primere našega mesta, se učili gledati, doživljati, brati in tudi fotografirati mestne prostore z različnih perspektiv. Razčlenjevali bomo različne arhitekturne in urbanistične primere našega mesta in njegovega razvoja skozi zgodovino. Spoznavali bomo zgodbe iz življenj znanih arhitektov in njihovih stavb. Predvideni vsebinski sklopi: šolske stavbe, vrtčevske stavbe, razvoj zelenih površin v mestu (zasnove vrtov skozi zgodovino, prvi mestni parki in njihov razvoj do danes).

Dom, kultura bivanja, oprema in prenova

Mentorica: Barbara Železnik Bizjak

Urnik: četrtek, 14.15 do 15.45, Poljanska 6, dvorana

Program je namenjen spoznavanju sodobne bivalne kulture in bivalnih trendov, prepoznavanju lastnih želja in potreb v bivalnem okolju, spoznavanju osnovnih metod za načrtovanje notranje opreme, razvijanju estetskih meril, kritičnosti, analitičnosti in odnosa do bivalne kulturne dediščine. Skozi analizo posameznih primerov se bomo učili, kako opremiti bivalni prostor uporabno, estetsko in okolju prijazno. Preučevali bomo sodobne pristope in načela pri zasnovi, oblikovanju in opremitvi prostora ter spoznanja aplicirali na svoje potrebe in želje. Analizirali bomo novosti in trende v notranji opremitvi. Spoznavali bomo posebnosti opremljanja predsobe, garderobne sobe, kuhinje, kopalnice, pralnice itd. Obravnavali in analizirali bomo zavese, tapete, preproge, talne obloge (vrste, materiali, vzorci, različni slogi, kombiniranje z ostalo opremo itd.). Obiskali bomo aktualne razstave in druge dogodke v povezavi z vsebinami programa.

Slovenska etnologija in muzeji

Mentorica: dr. Breda Čebulj Sajko

Urnik: sredo, 16.45 do 18.15, Poljanska 6, predavalnica 5

Skupina je v predavalnici zgolj vsako prvo izobraževalno srečanje v mesecu, sicer poteka spoznavanje in preučevanje etnologije na terenu.

Namen programa je seznaniti udeležence programa z vsebino etnološkega raziskovanja načina življenja Slovencev ter jih ozavešiti o bogatosti in pomembnosti slovenske etnološke kulturne dediščine. Skupina bo enkrat mesečno razdeljena v dve podskupini, in sicer na študente, ki že vrsto let obiskujejo program in študente, ki so ga začeli obiskovati v preteklem študijskem letu in katerim se bodo pridružili novi vpisniki.

Program se odvija v predavalnici in na terenu. Enkrat mesečno poteka strokovno predavanje v predavalnici na temo način življenja Slovencev, ki ga izvaja mentorica ali gostujoči predavatelj - etnologi (teme: ljudska

glasba, ljudski plesi, življenje v primestnih območjih Ljubljane, tuje etnične skupine v Ljubljani, begunstvo, ljudsko zdravilstvo, etnografski film, ljudska umetnost). Enkrat mesečno se odvije obisk izbrane ustanove v Ljubljani (obiskali bomo Tehniški muzej Bistra, Slovenski šolski muzej, Filmski arhiv, Semeniško knjižnico itd.). Enkrat mesečno poteka celodnevna strokovna ekskurzija: obiskali bomo Belo krajino, Pokrajinski muzej Celje in Steklarno Rogaška, Antonov rov v Idriji in bolnico Franja, Dolenjski muzej v Novem mestu in lončarje v okolici, Muzej slovenskih filmskih igralcev v Divači in Muzej krasa v Postojni, Tolminski muzej, Muzej mlekarne Planika in Muzej prve svetovne vojne v Kobaridu, Koroški pokrajinski muzej in Rojstno hišo Huga Wolfa v Slovenj Gradcu. Letni program bomo zaokrožili z ekskurzijo v Režijo.

Književnost

Mentorica: mag. Uršula Fujs

Urnik: petek, 10.45 do 12.15, Mestni muzej Ljubljana, Gosposka 15

Namen programa je z branjem in skupinsko analizo prebranega spoznati različna literarna dela, literarne vrste oz. zvrsti, avtorje in obdobja, jih med seboj primerjati in posredno odpirati nova polja za diskusijo, ustvarjati možnosti vživljanja v posameznikovo usodo prek literarnega junaka ter odstirati duh časa. Obravnavali bomo literarna dela slovenske in svetovne književnosti (npr. Mojca Kumerdej: Kronosova žetev, nekateri nobelovci). Podrobnejša obravnava bo zajemala predstavitev avtorja in obdobja, vsebine dela, umeščanje v širši časovni okvir in družbeni kontekst, literarno teoretsko obravnavo – zgradba, osebe, teme, motivi, primerjavo z drugimi deli, prebiranje odlomkov ... Seznanjali se bomo tudi s kulturnimi dogodki in aktualnimi temami v književnosti.

Ustvarjalno pisanje

Mentorica: Neli Filipić

Urnik: sreda, 12.15 do 13.45, Poljanska 6, predavalnica 6

Na izobraževalnih srečanjih ustvarjalnega pisanja bomo vzporedno raziskovali proces pisanja skozi dva aspekta, in sicer: ustvarjalni okvir in samouresničevanje. Iskali bomo odgovore na nenehna vprašanja: sta branje in pisanje dve različni aktivnosti? Kako uporabljamo domišljijo in kaj je empatija ter kako se to dvoje prepleta? Komu pravzaprav pripovedujem, ko pišem zase? Kakšna je razlika med pisanjem dnevnika, pravlјice, poezije ali romana? Pišem – torej sem: a kaj želim s pisanjem povedati? O vsem tem se bomo spraševali in iskali odgovore, eksperimentirali in se prepustili ustvarjalni slasti; odprli zapornico, da bodo besede stekle. In končno v morju besed iskali tisto školjko, ki v sebi skriva biser – ter za to uporabili najboljšo naravno metodo: sirkovo metlo. Povedano preprosto: pisali bomo, ne da bi se pisanja bali.

Umetnost pripovedovanja

Mentor: redni prof. Tomaž Gubenšek

Urnik: sreda, 17.20 do 18.50, Poljanska 6, predavalnica 7

Program Umetnost pripovedovanja namenjam raziskovanju in spoznavanju različnih pristopov pri oblikovanju govorne interpretacije literarnih del glede na čas nastanka in osebni odnos pripovedovalca do izbranega umetnostnega besedila. Ob tem spoznavamo različne načine umetniške interpretacije, gojimo skrb za jezik in odnos do jezika ter razvijamo občutek za interpretacijo. V programu preučujemo izbrana literarna dela domače in svetovne književnosti skozi različne (osebne) načine govorne interpretacije. Pozornost posvečamo tudi sodobni literaturi. Z izborom novitet bomo raziskovali nove pristope k interpretaciji sodobnih literarnih del.

Rad(-a) imam gledališče

Mentorica: Tjaša Celestina

Urnik: vsak 2. in 4. četrtek v mesecu, 15.00 do 16.30, Poljanska 6, predavalnica 7

V programu preučujemo programe osrednjih ljubljanskih gledališč in oblikujemo seznam predstav, ki si jih skupaj ogledamo (približno eno predstavo na mesec). Na izobraževalnih srečanjih izmenjamo vtise in opažanja, obravnavamo in analiziramo posamezne elemente gledališkega dela, nekatere med njimi bolj podrobno. Program oblikujemo sproti glede na aktualne gledališke predstave v našem prostoru. Nadgrajujemo in poglobljamo teme iz preteklega študijskega leta: sporočilnost uprizoritve, psihološka analiza dramskih likov (karakter, motivacija ipd.), povezave med literaturo, predlogo, literarnim besedilom in uprizoritvijo, podrobna analiza avdiovizualnih elementov uprizoritev, kako brati likovno sporočilnost gledališke predstave in druge vsebine glede na želje udeležencev programa in aktualnost v našem okolju.

Z znanjem do dejavnega in odgovornega državljanstva

Mentorica: mag. Alenka Oven

Urnik: vsak zadnji četrtek v mesecu, 16.00 do 17.30, Poljanska 6, dvorana

Zaradi pravnega neznanja in nepoznavanja pristojnosti ustreznih institucij smo državljani pogosto prikrajšani za pravice, ki nam pripadajo. Pomanjkanje znanja in informacij nam onemogoča, da bi delovali kot aktivni in odgovorni državljani, ki znajo in zmorejo uresničevati svoje pravice in skrbijo za izpolnjevanje svojih dolžnosti. V programu bomo spoznavali ustanove, namenjene pravnemu varstvu državljanov, njihove pristojnosti ter tudi različne vloge in obrazce za uveljavljanje pravic. Spoznavali bomo primere dobrih praks na področju alternativnih oblik bivanja starejših doma in v tujini. Spoznali bomo institut brezplačne pravne pomoči, obiskali bomo Zvezo potrošnikov Slovenije in druge institucije, pomembne za naše vsakodnevno delovanje. Izmenjavali bomo svoje izkušnje in se učili uporabljati pridobljeno znanje v vsakdanjih situacijah.

Umetnost reševanja sporov

Mentorica: Jasna Tepina

Urnik: ponedeljek, 9.30 do 11.00, Poljanska 6, predavalnica 7

Vsak dan se srečujemo z ljudmi različnih interesov, prepričanj, pričakovanj, predstav o življenju, vrednot. Prav zato, ker smo različni, prihaja med nami do nesoglasij, ki marsikdaj prerastejo v konflikte. Konflikti so

sestavni del življenja in naravni spremljevalni pojavi našega vsakdana. Največkrat imajo konflikti negativen predznak, grenijo nam življenje in odnose z drugimi, zato jih skušamo reševati ali vsaj upravljati z njimi. Stili reševanja konfliktov so različni, pa tudi uspešnost njihovega reševanja je različna. S spoznavanjem načinov, stilov in značilnosti konfliktov ter z učenjem njihovega reševanja (tudi s pomočjo nevtralne osebe) se bomo učili, kako zmanjšati možnost konfliktov in tudi, kako konflikte »pretopiti« v iskanje rešitev, ki nam bodo izboljšale razumevanje sebe in odnose z ljudmi okoli nas.

Moji starši so stari – kritična geragogika

Mentorica: dr. Dušana Findeisen

Urnik: četrtek, 15.00 do 16.30, Poljanska 6, predavalnica 3

Program nosi naslov Moji starši so stari, a gre za starost naših staršev in nas samih. Starost, mlajša ali starejša, je pod udarom stereotipov. Vse generacije se moramo spreminjati, a še najbolj starejši, da ne bi ovirali svojega razvoja in razvoja drugih. Program je namenjen obravnavi individualnih in družbenih vprašanj v povezavi s poznejšimi leti življenja. Ali sploh vemo, kdaj je nekdo star? Je to takrat, ko je nad starostnim poprečjem v državi, ali takrat, ko ga obdajajo predvsem mladi ljudje? Posebej se bomo posvetili izbranim vsebinam iz transakcijske analize, kot so: življenjski scenarij, obrambni mehanizmi, čustva itd. Namen programa je spoznavati svoje obnašanje (in drugih), razumeti njegove korenine ter obvladovati sporazumevanje in čustva.

Življenje, ki se spreminja. Raziskovalno izobraževanje

PROGRAM SE ZAČNE FEBRUARJA 2018.

Somentorici: prof. dr. Sonja Kump in doc. dr. Marta Gregorčič

Program bomo začeli z razpravami o možnih temah, ki nas najbolj zanimajo in bi jih v programu želeli raziskovati. Na osnovi skupnih ugotovitev bomo določili raziskovalne teme, ki jih bomo v nadaljevanju nadgrajevali s kvalitativnimi metodološkimi pristopi (intervju, opazovanje, biografska metoda itn.).

Z različnimi pristopi (kot npr. analiza dokumentov, filmov, avtobiografij, predavanja itn.) bomo poskušali ugotavljati, kako se nam spreminja življenje. Na novo usvojeno znanje in pogledi v spreminjanje življenja nam bodo služili kot vodilo za ponovni premislek o tem, »kdo sem v svetu, ki se spreminja« in o spodbudah za novo delovanje ter spreminjanje sebe in skupnosti.

Program za varovanje zdravja: zdravje in prehrana

Mentorica: Milena Suwa Stanojević

Urnik: vsak 1. in 3. ponedeljek v mesecu, 16.00 do 17.00, Poljanska 6, predavalnica 4

V programu spoznavamo in primerjamo značilne jedi, kulturo in običaje prehranjevanja po svetu ter njihov vpliv na zdravje in dobro počutje. Spoznavali in primerjali bomo različne jedi in prehranjevanja navade v mediteranski deželah, Skandinaviji, deželah osrednje Evrope in Balkana ter deželah osrednje in jugovzhodne Azije.

Narava, znana neznanka: skrivnostni Kras

Mentorica: dr. Staša Tome in strokovni sodelavci Prirodoslovnega muzeja Slovenije

Urnik: sreda, 15.30 do 17.00, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20

V študijskem letu 2017/2018 bomo spoznavali Kras in kraške pojave, tako matični Kras in kras drugje po svetu. Seznanili se bomo z vzroki in pogoji za nastanek krasa, načinom nastanka različnih kraških pojavov in raznolikimi življenjskimi pogoji v različnih kraških ekosistemih. Spoznavali bomo tam živeče organizme in se čudili njihovim prilagoditvam na ekstremne življenjske pogoje, neustavljivi moči narave in neuničljivosti življenja. Preučevali bomo ranljivost in ogroženost kraških ekosistemov. Obiskali bomo več ustanov, ki predstavljajo to tematiko (Muzej krasa v Postojni, Ekomuzej presihajočih pivških jezer, Muzej Cerkniškega jezera - Jezerski hram ...) in si na terenu ogledali nekatere kraške pojave. Namen programa je tudi razvijati zavedanje o pomenu trajnostnega razvoja, razumeti človekovo odvisnost in povezanost z naravo ter gojiti spoštljiv odnos do narave.

Človek in okolje: vplivi okolja na razvoj človeka

Mentor: dr. Tomaž Rijavec

Urnik: sreda, 15.00 do 16.30, Poljanska 6, predavalnica 5

Uvodoma se bomo posvetili zadnjim znanstvenim dognanjem o nastanku vesolja. Obravnavali bomo veliki pok in preučili moderne teorije o nastanku sveta. V nadaljevanju bomo spoznavali, kako nastane življenje, kako se spreminja neživo okolje, skupaj bomo raziskali možnosti za nastanek življenja iz neživega sveta. Iskali bomo odgovore na vprašanje, zakaj je življenje tako raznoliko in kaj vse lahko obstaja v živem svetu, kateri so mehanizmi evolucije. Preučevali bomo drevo življenja in evolucijo (virusi, bakterije, živali, rastline ...). Del vsebin bomo namenili izbranim temam glede na interese udeležencev programa.

Vrtna umetnost in oblikovanje vrtov

Mentor: Andrej Hren

Urnik: torek, 15.30 do 17.00, Poljanska 6, dvorana

V programu spoznavamo razvoj in pregled vrtnih stilov skozi zgodovinska obdobja različnih kultur, osnove arhitekturnega načrtovanja vrtov in rastne zahteve različnih rastlinskih vrst. V tem študijskem letu se bomo seznanili z zgodovinskim pregledom vrtna umetnosti (geobotanika, gen-centri kulturnih rastlin, rečne kulture, antični vrtovi - Sredozemlje in Bližnji vzhod, vrtovi vzhoda - dediščina islama, svilna pot in kitajska vrtna umetnost, japonski vrt, srednji vek - samostanski vrtovi; vrtnice in zeliščni vrtovi, renesansa in vrtovi Italije, barok - cesarski vrtovi Francije, Nemčije, angleški vrtovi - krajinsko gibanje, botanični vrtovi in arboretumi, sodobni vrtovi in urbani parki).

Poglobili se bomo v načrtovanje vrta: geometrija vrta in značilnosti terena, lega, relief, vegetacija, tla in podnebne danosti, elementi vrtnega oblikovanja (kamen, les, keramika, rastline), izbor rastlin in rastne zahteve (tla - rastlina - podnebje), vrtna kompozicija. Posebej se bomo posvetili preučevanju flore v Sloveniji: naravna rastišča (habitati), gozdovi in drevesne vrste, travniške združbe.

Naravno vrtnarjenje

Mentorica: Barbara Podlogar

Urniki: ponedeljek, 14.15 do 15.45, Poljanska 6, predavalnica 4

Na teoretični in praktični ravni bomo spoznavali značilnosti in prednosti naravnega vrtnarjenja, načine in metode naravnega vrtnarjenja. V teoriji in praksi se bomo učili, kako pripraviti gredice, spoznavali pomen tal in talnih organizmov za uspešno naravno vrtnarjenje, gnojenje v naravnem vrtu, pridelavo vrtnin in zelišč. Poglobili se bomo v pridelavo lastnih sadik, varstvo rastlin, spoznavanje škodljivcev in preprečevanje bolezni rastlin ter pridelavi lastnih semen. Namen programa je, da se usposobimo za samostojno praktično delo v vrtu.

Ustvarjamo vrtove

Mentor: Mitja Škrjanec

Urniki: torek, 14.30 do 16.00, Poljanska 6, predavalnica 7

V programu bomo spoznavali, kako lahko vsak, še tako majhen košček zemlje postane vrt, ki nas navdušuje z estetsko in bogati s praktično vrednostjo. Poglobili se bomo v zasnovo in oblikovanje vrta in se učili, kako pri tem upoštevati tradicijo, prostorske danosti in obenem ustvariti vrt, ki bo izražal nas. Seznanili se bomo z osnovnimi prijemi v oblikovanju vrta: točka - linija - ploskev - volumen, oblika - velikost - tekstura - barva - svetloba, organsko in geometrijsko načelo, ekologija - trajnost - naravni sistemi, identiteta - gradivo - struktura - vzorec.

Prepoznavali bomo značilnosti odprtega prostora in pomen lokalne identitete pri posegih v prostor. Na praktičnih primerih se bomo poglobili v spoznavanje osnovnih zasaditvenih vzorcev in načinov uporabe rastlinskega gradiva (drevesa, grmovnice, trajnice, okrasne trave, zelišča, dišavnice ...).

Restavratorstvo

Mentor: mag. Ljubomir Zidar

Urniki: ponedeljek, 16.30 do 18.00, Poljanska 6, predavalnica 2

Restavratorstvo je izziv, ki ga človek nosi v sebi, ko odkrije doma na podstrešju predmet, ki ga je načel zob časa, pa bi ga rad ohranil kot spomin na svoje prednike ali zaradi njegove lepote. Izobraževanje iz restavratorstva vsebuje spoznavanje osnovnih pojmov (konservatorstvo, restavratorstvo, obnova), razlago problemov staranja in propadanja materialov ter možnosti preprečevanja le-tega, obravnavo različnih materialov (kamen, les, kovine, papir, tekstil) od pridobivanja surovin do obdelave in spoznavanje tehnik restavriranja.

Člani študijske skupine pridobijo v programu teoretične osnove restavratorstva in skozi študijske obiske na terenu osnovni vpogled v tehnike restavriranja.

Človek in njegove pisave (kaligrafija)

Mentorica: Marija Močnik

Urnik: ponedeljek, 14.30 do 16.00, Poljanska 6, predavalnica 1

Program je namenjen spoznavanju razvoja pisave, družbenih razmerij, nastajanju knjige in spoznavanju pisav kot tudi praktičnemu učenju lepopisja. Teoretični del programa nas uvede v zgodovino pisave; spoznavali bomo, kako se je pisava razvijala, kakšna so bila družbena razmerja, ki se kažejo v starih kaligrafskih zapisih, kako je nastajala današnja oblika knjige. V praksi se bomo učili rimske kapitale in minuskule, prelepe karolinške pisave, tudi gotice in še nekaterih drugih pisav. Ob zvokih gregorijanskih spevov bomo počasi, natančno in umirjeno vlekli črke ali s čopičem risali iluminacije črk. Spoznali bomo zlatenje, se seznanili z nekaterimi vrstami papirja, razvijali bomo likovnost in željo po odkrivanju nekdanjih pisav v sodobnih zapisih: pisali bomo voščilnice, vabila, jedilne liste, koledarje ... Ogledali si bomo tudi rokopise v Cistercijanskem samostanu Stična.

Keramika

Mentorica: Lučka Šičarov

Urnik: sreda, 11.45 do 14.00 ure in sreda, 14.15 do 16.30, JSKD, Beethovnova 5, likovni atelje

Namen programa je vzbuditi veselje do oblikovanja in izdelave keramike, razvijati samostojno ustvarjanje in preizkušanje novih oblik, razbiti stereotipe o uporabni keramiki in razviti občutljivost za barve in oblike. Predmeti iz gline tako zaživijo v svojih resničnih in izmišljenih razsežnostih. V uvodnem delu programa se posvečamo osnovnim lastnostim gline in tehnikam oblikovanja ter izdelujemo uporabno keramiko enostavnih oblik, v nadaljevanju sledijo večje forme. In kaj bomo ustvarjali v tem študijskem letu: glinen kaktus, ptičja hiška, buča velikanka, novoletne dekoracije, keramična tehnologija in dekorativne tehnike, svetilke, kalupi, mozaik, velika forma. Prizadevali si bomo za vstop v javni prostor; pripravili bomo tematske razstave keramičnih izdelkov na več javnih mestih po Ljubljani.

Risanje in slikanje – začetna stopnja

Mentor: Matej Bizovičar, akad. slikar

Urnik: ponedeljek, 11.45 do 14.00, MOL – Četrtna skupnost Bežigrad, Vojkova 1, dvorana

Uvodoma se bomo posvetili risbi, ki je osnova za vse nadaljnje slikarsko delo. Seznanili se bomo z risarskimi tehnikami in materiali (svinčnik, oglje, kreda in drugi materiali). Začeli bomo z risanjem posameznih likov oziroma predmetov. Znanje risanja krogle, valja in kvadra je pomembno, saj izhajajoč iz teh principov rišemo vse ostalo, vključno s portretom in človeškim telesom. Poznavanje likov je tudi osnova za proces učenja modeliranja (senčenja). Preučevali bomo likovne prvine, kot so točka, linija, ploskev in prostor. Učili se bomo rabe vizirke in prenos motiva na likovni format. Spoznavali bomo osnove kompozicije in zakonitosti likovne perspektive. Posvetili se bomo senčenju, tonski risbi in slikanju, prepoznavanju modulacije oblik in barvnih tonov med belo in črno barvo. Uvajali se bomo v uporabo barv. Skozi analizo likovnih del bomo razvijali likovno gledanje in mišljenje ter lastni likovni izraz.

Risanje in slikanje – nadaljevalna stopnja

Mentor: Janez Zalaznik, akad. slikar

Urnik: vsak 1. in 3. torek v mesecu, 15.30 do 18.30, Poljanska 6, predavalnica 5

Delo v programu temelji na spoznanjih o modernističnih likovnih praksah, ki smo jih odkrivali v zadnjih dveh letih. V tem času smo se seznanili s prvinami likovnega jezika kubizma kot najpomembnejše likovne smeri zgodnjega modernizma. Kubizem je osnova za razumevanje umetnosti 20. stoletja, saj je v likovno umetnost, poleg drugačnega načina razmišljanja o likovni podobi, prinesel tudi nove pristope k oblikovanju likovnega dela. Najpomembnejša novost je bila uporaba tehnike kolaža, ki je v mnogih pogledih spremenil klasično razumevanje likovne podobe in likovne govorice, odprl pa je tudi številne nove možnosti v oblikovanju likovnih del. Program bo usmerjen k aplikaciji usvojenega znanja v individualni likovni praksi. V uvodnih vajah bomo osvežili vsebine preteklih študijskih let (kubizem, geometrijska abstrakcija in abstrakcija razvezanih oblik), v nadaljevanju bomo pridobljeno znanje prepletli z osebimi hotenji članov likovne skupine.

Risanje in slikanje – nadaljevalne stopnje

Različni programi in termini, različni mentorji: Duša Jesih, Todorče Atanasov, Boštjan Plesničar

Čudoviti svet križank in ugank

Mentor: Štefan Markovič

Urnik: vsak 2. in 4. ponedeljek v mesecu, 12.45 do 14.15, predavalnica 3

Ugankarstvo mnogi dojemajo kot prostočasno dejavnost, kot dejavnost, ki ni 'resna' izobraževalna dejavnost. Vendar tako menijo le tisti, ki ugankarstva ne poznajo od blizu. Ugankarstvo se namreč vrašča v lokalno, nacionalno ali svetovno kulturo. Nekatere uganke so obče in v nekaterih igrah, kot je denimo japonski sudoku, ni kulturnih pregrad. Številke in igre so do neke mere v vseh kulturah in jezikih enake. V sestavljanju ugank in drugih miselnih iger razvijamo kognitivne sposobnosti, zmožnost načrtovanja, kombinatorike in odločanja; tiste miselne procese torej, ki so prenosljivi na vsa področja življenja.

Jezikovno izobraževanje na začetni stopnji

Angleščina, Francoščina, Italijanščina, Japonščina, Nemščina, Ruščina, Španščina

Jezikovno izobraževanje na različnih nadaljevalnih stopnjah

Angleščina, Francoščina, Italijanščina, Kitajščina, Latinščina, Nemščina, Portugalščina, Ruščina, Španščina

Računalniško izobraževanje in spoznavanje novih tehnologij na začetni in nadaljevalnih stopnjah

Mentor: Robert Mlakar in somentorji

Kdaj: termin je odvisen od izbranega programa

Kje: Poljanska 6, računalniška predavalnica

Računalniki in pametne naprave niso zgolj domena mlajših generacij, tehnologija pripada vsem. Številni študenti Univerze za tretje življenjsko obdobje večje uporabljajo obstoječe tehnologije in se z veseljem učijo uporabe novih. Nekateri med njimi so začeli z učenjem računalništva kot popolni začetniki, spet drugi želijo nadgraditi svoje znanje s spoznavanjem vse bolj naprednih tehnologij. V zadnjih letih ugotavljamo, da se potrebe naših študentov spreminjajo, zato smo pripravili raznoliko paleto vsebin: od prvih korakov na računalniku, utrjevanja programov kot so Word in sorodni programi, dela z elektronsko pošto in internetom do naprednejših programov za osebni računalnik kot je obdelovanje fotografij, uporaba socialnih omrežij ter naprednejša uporaba pametnih telefonov in tablic.

Vabimo k vpisu v naslednje programe: Prvi koraki v računalništvo, Pišem besedila in uporabljam internet, Delam z glasbo in nameščam brezplačne programe, Osnove uporabe pametnih telefonov in tablic, Utrjujem delo z računalnikom, pametnimi telefoni in tablicami, Google za računalnike in pametne naprave, Fotografija in računalnik na različnih zahtevnostnih stopnjah (digitalna fotografija, multimedija, fotografiranje s pomočjo pametnih naprav).